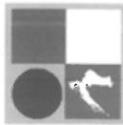

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA
REPUBLIKA HRVATSKA
COMMISSION FOR THE RESOLUTION OF
CONFLICTS OF INTEREST
REPUBLIC OF CROATIA

Broj: Mo-142/14
Zagreb, 21. studenog 2014.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavak 1. podstavak 2., 4. i 5. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11, 12/12, 126/12 i 48/13 – pročišćeni tekst Zakona, u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev Doris Srnec, pročelnice Upravnog odjela za poslove skupštine i opće poslove Međimurske županije, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 74. sjednici održanoj dana 21. studenog 2014.g., daje sljedeće:

OČITOVANJE

Gradonačelnici, općinski načelnici te njihovi zamjenici, koji dužnost obnašaju u općinama i gradovima koji se nalaze u Međimurskoj županiji, sukladno članku 14. stavku 2. ZSSI-a, mogu istovremeno uz obnašanje navedene dužnosti biti članovi najviše do dva školska odbora osnovnih ili srednjih škola i samo ako je ta osnovna ili srednja škola utvrđena kao ustanova od posebnog državnog interesa ili od posebnog interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave. Pritom dužnosnici moraju voditi računa o nespojivim dužnostima, propisanim odredbama Zakona o lokalnim izborima.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijela je Doris Srnec, pročelnica Upravnog odjela za poslove skupštine i opće poslove Međimurske županije. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim brojem 711-U-3216-M-142/14-01-4, dana 05.11.2014.g., a povodom kojeg se vodi predmeta broj Mo-142/14.

Člankom 3. ZSSI-a propisano je tko su dužnosnici i obnašatelji dužnosti u smislu navedenog Zakona, odnosno tko su dužnosnici i obnašatelji dužnosti na koje se primjenjuju odredbe ZSSI-a. Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe da li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

Iako je zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva u ovom predmetu podnijela osoba koja nije dužnosnik u smislu ZSSI-a, Povjerenstvo u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa i provođenja edukacije u pitanjima sukoba interesa na podneseni zahtjev daje obrazloženo očitovanje, obzirom da je isti u vezi s tumačenjem odredbi ZSSI-a, a odnosi se upravo na dužnosnike iz članka 3. stavka 1. podstavka 43. ZSSI-a.

U predmetnom zahtjevu navodi se da je Međimurska županija osnivač velikog broja osnovnih i srednjih škola na svom području, te da, sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, u školski odbor, kao tijelo koje upravlja školom, osnivač samostalno imenuje tri člana. U zahtjevu se nadalje navode odredbe ZSSI-a i Zakona o lokalnim izborima koje ograničavaju općinske načelnike i gradonačelnike te njihove zamjenike u obavljanju funkcije člana školskih odbora. U zahtjevu se traži mišljenje Povjerenstva da li gradonačelnici, općinski načelnici, te njihovi zamjenici mogu biti članovi školskih odbora osnovnih i srednjih škola čiji je osnivač Međimurska županija, a ne općina ili grad u kojem dužnosnik obnaša svoju dužnost.

Člankom 1. stavkom 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12 i 126/12, dalje u tekstu ZOOOSŠ) propisano je da su osnovne i srednje škole javne ustanove. Sukladno članku 90. ZOOOSŠ-a osnivač srednje škole može biti Republika Hrvatska, jedinica područne (regionalne) samouprave te druga pravna ili fizička osoba, a osnovne škole, pored navedenih, još i jedinica lokalne samouprave. Člankom 118. stavkom 1. ZOOOSŠ-a propisano je da školom upravlja školski odbor. Time je školski odbor po svojoj ulozi u upravljanju školom kao ustanovom izjednačen s pojmom upravnog vijeća ustanova. Povjerenstvo ističe da ni člankom 119. ZOOOSŠ-a, koji propisuje sastav školskih odbora, niti kojim drugim člankom istog zakona, niti odredbama Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12., dalje u tekstu: ZLI) nije propisano da su gradonačelnici, općinski načelnici, te njihovi zamjenici, članovi školskih odbora osnovnih ili srednjih škola po svom položaju.

Člankom 14. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici ne mogu biti članovi upravnih tijela i nadzornih odbora trgovačkih društava, upravnih vijeća ustanova, odnosno nadzornih odbora izvanproračunskih fondova niti obavljati poslove upravljanja u poslovnim subjektima. Člankom 14. stavak 2. ZSSI-a propisano je da dužnosnici iznimno mogu biti članovi u najviše do dva upravna vijeća ustanova, koje su odlukom nadležnog predstavničkog tijela proglašene ustanovama od posebnog državnog interesa ili od posebnog interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, osim ako posebnim zakonom nije određeno da je dužnosnik član upravnog vijeća ustanove po položaju. Za članstvo u upravnim vijećima ustanova dužnosnik nema pravo na naknadu, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova.

Sukladno citiranim odredbama članka 14. stavka 2. ZSSI-a, gradonačelnici, općinski načelnici te njihovi zamjenici, koji dužnost obnašaju u gradovima, odnosno općinama koji se nalaze u Međimurskoj županiji, mogu istovremeno uz obnašanje navedene dužnosti biti članovi najviše do dva školska odbora, samo ako je ta osnovna ili srednja škola utvrđena kao ustanova od posebnog državnog interesa ili od posebnog interesa za jedinicu lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Povjerenstvo skreće pozornost da, sukladno navedenoj uputi, dužnosnik može biti članom najviše do dva upravna vijeća ustanova ili nadzorna odbora izvanproračunskih fondova, pa ukoliko već obavlja takvu funkciju u kojoj drugoj ustanovi ili izvanproračunskom fondu, utoliko je ograničen u broju školskih odbora u kojima bi mogao biti član. Ujedno Povjerenstvo skreće pozornost da dužnosnik može biti članom školskog odbora samo u školi koja je, odlukom nadležnog predstavničkog tijela, uvrštena na popis ustanova od posebnog interesa, sukladno odredbi članka 14. stavka 3. i 4. ZSSI-a, pri čemu nije nužno da je od posebnog interesa upravo za grad ili općinu u kojoj dužnosnik obnaša dužnost, već je dovoljno da je utvrđena kao ustanova bilo od posebnog državnog interesa, bilo od posebnog interesa za županiju, bilo od posebnog interesa za grad ili općinu. Dakle, za primjenu citiranih odredbi ZSSI-a, nije odlučno da li je osnivač škole jedinica područne (regionalne) samouprave ili jedinica lokalne samouprave.

Povjerenstvo napominje da se u predmetnom zahtjevu ispravno ukazuje da su, vezano za obnašanje dužnosti dužnosanika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ujedno i odredbama Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12.) propisana određena ograničenja. Tako su člankom 89. stavkom 2. propisane nespojive dužnosti za vrijeme obnašanja dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika, pa je podstavkom 42. propisano da navedeni dužnosnici ne mogu biti ravnatelji i djelatnici te članovi upravnog vijeća ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave osnivač.

Obzirom na sadržaj predmetnog upita, iz navedene odredbe proizlazi da obnašanje dužnosti općinskog načelnika, gradonačelnika ili njihovih zamjenika nije nespojivo s istovremenim članstvom u školskom odboru osnovne ili srednje škole koju je osnovala županija, ali jest nespojivo s članstvom u školskom odboru osnovne ili srednje škole koju je osnovala općina ili grad u kojoj dužnosnik obnaša dužnost. Prema tome, činjenica tko je osnivač škole odlučna je samo vezano za primjenu navedenih odredbi Zakona o lokalnim izborima.

Međutim, Povjerenstvo ističe da je člankom 90. stavnica 2. i 3. Zakona o lokalnim izborima kao pravna posljedica istovremenog obnašanja nespojivih dužnosti, iz članka 89. stavka istog Zakona, prestanak mandata dužnosanika po sili zakona, dok je pravna posljedica povrede zabrana propisanih odredbama ZSSI-a pokretanje postupka protiv dužnosanika od strane Povjerenstva te izricanje sankcija propisanih u članku 42. ZSSI-a. Prema tome, činjenica da određeno postupanje dužnosanika ne predstavlja obnašanje nespojivih dužnosti prema odredbama Zakona o lokalnim izborima, ne stavlja izvan snage zabranu propisanu odredbama članka 14. stavka 1. i 2. ZSSI-a, kao što niti činjenica da određeno postupanje dužnosanika, koje je suglasno s odredbama ZSSI-a, ne stavlja izvan snage zabranu obnašanja nespojive dužnosti, koja je propisana odredbama Zakona o lokalnim izborima.

Povjerenstvo ističe da je ono nadležno, davati tumačenja samo odredbi ZSSI-a. Pored obvezi i ograničenja koja su propisana ovim Zakonom dužnosnici su dužni voditi računa i o obvezama i ograničenjima koja su propisana odredbama Zakona o lokalnim izborima, ali se, u slučaju dvojbe je li neko njihovo postupanje u skladu s obvezama propisanim odredbama toga Zakona, upućuju radi tumačenja obratiti Ministarstvu uprave Republike Hrvatske.

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo daje očitovanje kao u izreci. Očitovanje će se dostaviti podnositeljici zahtjeva Doris Srnec putem pošte, a isto će biti objavljeno i na internetskim stranicama Povjerenstva.

